

ನಿನಗೆ ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಿ ಆನಂದಪಡುತ್ತೇನೆ' ಎಂದು ಶ್ರೀರಾಮ ನಿಗೆ ಸುವರ್ಣಮಯವಾದ ಉಡುಪನ್ನು ಉಡಿಸಿ, ಬಂಗಾರದ ಒಡವೆಗಳನ್ನು ತೊಡಿಸಿ, ಪಾರಿಜಾತ ಪುಷ್ಪಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿ, ಬಂಗಾರದ ಉಡ್ಯಾಣ, ಪದಕ, ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಮುತ್ತಿನ ಹಾರ ವನ್ನು ಸುತ್ತಿ, ಗಂಧವನ್ನು ಹಚ್ಚಿ ಆನಂದಿಸುವುದಾಗಿ ಹಾಡುತ್ತಾರೆ.

‘ತುಲಸೀಬಿಲ್ವಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಿ’ ಎಂಬ ಕೀರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಗ ರಾಜರು ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಪ್ರಣಾಮ ಮಾಡಿ, ತುಲಸೀ, ಬಿಲ್ವಮುಂತಾದ ಪತ್ರಗಳಿಂದಲೂ, ಮಲ್ಲಿಗೆ, ತಾವರೆ ಮೊದಲಾದ ಪರಿಮಳ ಭರಿತವಾದ ಪುಷ್ಪಗಳಿಂದಲೂ ಅರ್ಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ,

‘ಮೇಘಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಸೂರ್ಯನಂತಿರುವವನೇ, ಹೃದಯವೆಂಬ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಚಂದ್ರಪ್ರಾಯನೇ, ಬ್ರಹ್ಮ, ಸನಕಾದಿಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಡುವವನೇ, ಪ್ರೀತಿ, ಕೃತ ಜ್ಞತೆ ಹಾಗೂ ಸಂತೋಷದಿಂದ ತುಂಬಿರುವ ನನ್ನ

ಈ ಪರಿಮಳ ಪತ್ರ-ಪುಷ್ಪಗಳ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸು’ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ.

‘ಆರಗಿಂಪವೇ ಪಾಲಾರಗಿಂಪವೇ’ ಎಂಬ ಕೀರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ ನೈವೇದ್ಯವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುವಾಗ, ‘ರಘುವೀರನಾದ ರಾಮನೇ, ಸೀತೆಯ ಪವಿತ್ರ ಕೈಗಳಿಂದಲೇ ಕೊಡಲ್ಪಡುವ ಈ ಹಾಲು ಬೆಣ್ಣೆಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸು. ಅದಲ್ಲದೆ ಸಾರಮಯವಾದ ದಿವ್ಯಾನ್ನ ಹಾಗೂ ಷಡ್ರಸಭರಿತ ಭಕ್ಷ್ಯಗಳನ್ನು ಸೀತೆ ಹಾಗೂ ಸೋದರರೊಡನೆ ಕೂಡಿ ಸ್ವೀಕರಿಸು’ ಎಂದು ಭಕ್ತಿ ತುಂಬಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ.

‘ವಿಡಮು ಸೇಯವೇ’ ಎಂದು ಹಾಡುತ್ತಾ ‘ತಾಂಬೂಲವನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಸ್ವೀಕರಿಸು. ನನ್ನನ್ನು ತೃಪ್ತಿಸಬೇಡ; ಎಲ್ಲ ಪರಿಕರಗಳೊಂದಿಗೆ ಇರುವ ತಾಂಬೂಲವನ್ನು ಸೀತೆಯ ಹಸ್ತದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸುವಂತೆ ಒಪ್ಪಿಸಿಕೋ. ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ರಾಜಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ನವರತ್ನಖಚಿತವಾದ ಪೀಕದಾನಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ನಿಂತಿದ್ದಾನೆ’ ಎಂದು ತಾಂಬೂಲವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಾರೆ.

‘ಪತಿಕಿ ಹಾರತೀ ರೇ ಸೀತಾಪತಿಕಿ’ ಎಂಬ ಕೀರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ‘ಸರ್ವೇಶ್ವರನಾದ ಸೀತಾಪತಿಗೆ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಆರತಿ ಬೆಳಗಿ, ಅತಿ ಮೃದುವಾಗಿ ಸತ್ಯವಾದ ಮಾತನ್ನಾಡುವ ಅಖಿಲಾಂಡನಾಥನಿಗೆ,

ಹೊನ್ನಿನ ಬಣ್ಣದ ಸರ್ಪದ ಮೇಲಿರುವ ಮರಕತಮಣಿಯಂತಹ ತ್ಯಾಮಲವರ್ಣನಿಗೆ, ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರೂ, ಇಂದ್ರಾದಿದೇವತೆಗಳೂ, ಬ್ರಹ್ಮಶಂಕರರೂ, ಶುಕಗುಡರೂ ನೋಡುತ್ತಿರುವಾಗ ತ್ಯಾಗರಾಜರಿಂದ ಸ್ತುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸೀತಾರಾಮರಿಗೆ ನೀರಾಜನ ಮಾಡಿ’ ಎಂದು ಹಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಹೀಗೆ ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ ಸರ್ವೋಪಚಾರ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಭತ್ತಚಾಮರ, ವ್ಯಜನಗಳ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಉಯ್ಯಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಮನನ್ನು ತೂಗಿ, ಲಾಲಿಪದ ಹಾಡುತ್ತಾ ಶಯನೋತ್ಸವ ಮಾಡಿ ಆನಂದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಪ್ರೇಮಭಕ್ತಿಭರಿತವಾದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಶ್ರೀರಾಮನೂ ಆದರಪೂರ್ವಕ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಹರಸುತ್ತಾನೆ.

ತ್ಯಾಗರಾಜ ಸ್ವಾಮಿಯವರ ಅರ್ಚನಭಕ್ತಿಯ ಮತ್ತೊಂದು ಸುಂದರ ಕೃತಿ ಹೀಗಿದೆ:

ಚಲ್ಲರೇ ರಾಮಚಂದ್ರನಿಷ್ಠೆ ಪೂಲ! ||ಪ||

**ಸೊಂಪೈನ ಮನಸುತೋ ಇಂಪೈನ ಬಂಗಾರು
ಗಂಪಲತೋ ಮಂಚಿ ಚಂಪಕಮುಲನು ||ಅ.ಪ||**

**ಪಾಮರಮುಲು ಮಾನಿ ನೇಮಮುತೋನು, ರ-
ಮಾ ಮನೋಹರುನಿಷ್ಠೆನ ತಾಮರ ಪೂಲ||೧||**

**ಧಾತವಿನುತುಡೈನ ಸೀತಾಪತಿ ಪೈನ
ಚೇತುಲತೋ ಪಾರಿಜಾತ ಸುಮಮುಲ||೨||**

**ಈ ಜಗತಿನಿ ದೇವಪೂಜಾರ್ಹಮೌ ಪೂಲ
ರಾಜಲೋ ಮೈಲೈನ ಜಾಜಿ ಸುಮಮುಲ ||೩||**

**ಅಮಿತ ಪರಾಕ್ರಮ ದ್ಯುಮಣಿಕುಲಾರ್ಣವ
ವಿಮಲಚಂದ್ರನಿಷ್ಠೆ ಹೃತ್ಕುಮುದ ಸುಮಮುಲ||೪||**

**ಎನ್ನರಾನಿ ಜನನಮರಣಮುಲು ಲೇಕುಂಡ
ಮನಸಾರ ತ್ಯಾಗರಾಜನುತುನಿಷ್ಠೆ ನಿ! ||೫||**

‘ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರನ ಮೇಲೆ ಹೂವನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿರಿ; ನಿತ್ಯದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಬದಿಗಿರಿಸಿ, ಚಿನ್ನದ ಬುಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಂಪಿಗೆಯ ಹೂಗಳನ್ನು ಸೊಂಪಾದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ, ನಿಷ್ಕೆಯಿಂದ ಸ್ವಾಮಿಯ ಮೇಲೆ ಚೆಲ್ಲಿ ಅರ್ಚನೆ ಮಾಡಿ; ಪಾರಿಜಾತ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ಎರಡು ಕೈಗಳಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬ್ರಹ್ಮನಿಂದ ಸ್ತುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸೀತಾಪತಿಯನ್ನು ಅರ್ಚಿಸಿ; ಪುಷ್ಪಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಜಾಜಿ ಹೂಗಳಿಂದ ಸ್ವಾಮಿಯ ಅರ್ಚನೆ ಮಾಡಿ; ಸೂರ್ಯ ವಂಶದ ಸುಧಾಂಬುಧಿಯಲ್ಲಿ ಉದಯಿಸಿರುವ ವಿಮಲಚಂದ್ರನಾದ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಹೃದಯಕಮಲಗಳಿಂದ ಅರ್ಚಿಸಿ, ತ್ಯಾಗರಾಜನಿಂದ ಸ್ತುತಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ ಶ್ರೀರಾಮನನ್ನು ಜನನ-ಮರಣಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಲು ಹೃದಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅರ್ಚಿಸಿ.’

(ಮುಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಗೆ)

ವಿವೇಕಪ್ರಭ

ದೈವಾಸುರ ಸಂಪತ್ತು

ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಶಕ್ತಿಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತವೆ - ಒಂದು ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವ ಶಕ್ತಿ, ಇನ್ನೊಂದು ವಿಭಾಗಿಸುವ ಶಕ್ತಿ. ಒಂದು ರಚನಾತ್ಮಕವಾದುದು, ಇನ್ನೊಂದು ವಿನಾಶಾತ್ಮಕವಾದುದು. ಪರಮಾಣುಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸೇರುತ್ತ ಈ ಜಗತ್ತು ಉಂಟಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲ ದ್ರವ್ಯಗಳೂ ಪರಮಾಣುಗಳ ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ಸೇರುವಿಕೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಎಂದು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ಪರಮಾಣುಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿದಾಗ ಆ ದ್ರವ್ಯವು ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಅವಯವಗಳನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸಿದಾಗ ವಿವಿಧ ವಸ್ತುಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿದಾಗ ಆಯಾಯ ವಸ್ತುವು ತನ್ನ ಆಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಅಂಶಗಳು ಒಂದಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಾಗ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಡುಕು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿಯೂ ಎಲ್ಲರೂ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಒಂದಾಗಿ ಬಾಳಿದರೆ ನಮ್ಮದಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿಯೂ ಒಡಕುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಇದು ಜೀವನದ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೂ, ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೂ ಒಟ್ಟು ಸಮಾಜಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ದೈವೀಸಂಪತ್ತೆಂದೂ ವಿಭಾಜಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಆಸುರೀಸಂಪತ್ತೆಂದೂ ಕರೆಯಬಹುದು.

ದೈವೀಸಂಪತ್ತು ಜೀವನಾಧಾರವಾದುದು, ಅದು ಜೀವನವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತದೆ, ಜೀವನಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೆರಳಿಸುತ್ತದೆ. ತಾನೂ ಬದುಕಿ ಇತರರೂ ಬದುಕಿರಬೇಕೆಂಬ ಮನೋಭಾವಕ್ಕೆ ಅದು ಪುಷ್ಟಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ತನ್ನನ್ನೂ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತ ಇತರರಲ್ಲರನ್ನೂ ಪ್ರೀತಿಸುವ ಉದಾತ್ತ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಅದು ನಮಗೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಆಶಾದಾಯಕ, ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಅದು ಉನ್ನತ ಆದರ್ಶದ ಕಡೆಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಸೆಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅದು ಪ್ರೀತಿಯ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರೀತಿಯೇ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವ ವಿಷಯ. ಇಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು 'ಆತ್ಮನೋ ಮೋಕ್ಷಾರ್ಥಂ ಜಗದ್ಧಿತಾಯ ಚ' ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರೀತಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ವಿಭಾಗಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ದ್ವೇಷರೂಪದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ವಿನಾಶಕಾರಿಯಾದುದು, ಜೀವನವಿರೋಧಿಯಾದುದು, ಮೃತ್ಯುಪ್ರಾಯವಾದುದು. ಈ ದ್ವೇಷ ಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನನ್ನೇ ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಈ ಆತ್ಮ

ದ್ವೇಷ ಹೊರಗೆ ವಿಧ್ವಂಸಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಜ್ವಲಂತ ಉದಾಹರಣೆ

ಇಂದಿನ ಜಿಹಾದಿಗಳು. ತನ್ನನ್ನು ದ್ವೇಷಿ

ಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಇತರರನ್ನೂ ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತಾನೆ. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಅಸಮರ್ಥರಾದ, ತಮ್ಮನ್ನು ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಡನೆ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನೇ ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತಾರೆ, ದುರ್ವ್ಯಸನಗಳ ಮತ್ತು ದುಷ್ಕಾರ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವೇ ಕ್ರಮೇಣ ನಾಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಹಾಗೂ ಇತರರನ್ನು ನಾಶಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಕೊಡದವರು ಇತರರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ? 'ಆತ್ಮನೋ ನಾಶಾರ್ಥಂ ಜಗದ್ಧಿನಾಶಯಚ' ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ಆಸುರೀ ಸಂಪತ್ತೆಂಬುದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಪ್ರೀತಿಯು ರಕ್ಷಾಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ದ್ವೇಷವು ನಾಶಶಕ್ತಿ. ಈ ಎರಡೂ ಶಕ್ತಿಗಳು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಎಲ್ಲ ವಸ್ತು ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡು ಶಕ್ತಿಗಳು ಇರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ದೇಹವನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವ ಅಸಂಖ್ಯ ರೋಗಾಣುಗಳು ದೇಹದ ಹೊರಗೆ ಮತ್ತು ಒಳಗೆ ಇವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಇದನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯೂ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಎಲ್ಲ ವಸ್ತು ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡು ಶಕ್ತಿಗಳು ಇರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ದೇಹವು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವಂತೆಯೇ ಸಾವಿನ ಕಡೆಗೆ ಧಾವಿಸುತ್ತದೆ. ಮಗುವು ಹುಟ್ಟಿದಂದಿನಿಂದಲೂ ಸಾಯುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಾವಿನ ಕೊನೆಯ ಹಂತವೇ ಮೃತ್ಯು. ಆದ್ದರಿಂದ ಜೀವನ ಮರಣಗಳೆರಡೂ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗಗಳು. ದೇವಾಸುರ ಸಂಪತ್ತುಗಳೆರಡೂ ಜಗತ್ತಿನ ಸಮತೋಲನಕ್ಕಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನೇ ನಿರ್ಮಿಸಿರುವ ತಂತ್ರ. ಈ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಜೀವಕೋಶಗಳು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಒಂದು ಶಕ್ತಿಯೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಶಕ್ತಿಯು ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ರೋಗಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿಷ್ಣು ಶಿವರ ಕೆಲಸ ನಿರಂತರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇಬ್ಬರೂ ನಮಗೆ ಪೂಜ್ಯರೇ. ಬಹುಶಃ ಇದರಿಂದಾಗಿಯೇ ಶಿವನು ರಾಕ್ಷಸರಿಗೆ ವರದಾನ ಮಾಡುವುದನ್ನೂ ವಿಷ್ಣುವು ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಒಲಿಯುವುದನ್ನೂ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತೇವೆ.

ದೈವೀಸಂಪತ್ತಿನ ಬಗ್ಗೆ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಹದಿನಾರನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಆಸುರೀ

ಸಂಪತ್ತಿನ ಕುರಿತಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಒಳಿತು ಕೆಡಕು ಗಳು ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ಇರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ವವಿದಿತ. ಆಸುರೀ ಸಂಪತ್ತಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವರ್ಗವಿರುತ್ತದೆಂದು ನಾವು ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಈ ಸಂಪತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲೂ ವಿವಿಧ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಇದರಿಂದ ಮುಕ್ತ ರಾಗಲು ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಇದರ ಕೆಲವು ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನೇ ಮೆಲುಕುಹಾಕುತ್ತಿರಬೇಕೆಂದು ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಆಸುರೀ ಸಂಪತ್ತಿನ ಕೆಲವು ಗುಣಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸೋಣ.

ಆಸುರೀಜನರು ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮತ್ತು ನಿವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಅರಿಯರು. ಇವೆರಡರ ಸ್ವರೂಪ ಎಂತಹವೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ: “ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕಟವಾಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ಭಾವ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದೆ ಅದರ ಹಿಂದೆ, ಎಷ್ಟೇ ದುರ್ಬಲವಾದರೂ, ‘ಹೊರಗೆ ಹೋಗಬೇಡ’ ಎನ್ನುವ ಕ್ಷೀಣವಾಣಿಯೊಂದು ಇದೆ. ಈ ಭಾವಗಳಿಗೆ ಸುಂದರವಾದ ಎರಡು ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳಿವೆ - ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮತ್ತು ನಿವೃತ್ತಿ - ಮುಂದೆ ಹೋಗುವುದು ಮತ್ತು ಹಿಂದಿರುಗುವುದು. ಪ್ರವೃತ್ತಿಯೇ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣ. ನಿವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಧರ್ಮ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ‘ಬೇಡ’ ಎನ್ನುವುದರಿಂದ ಧರ್ಮ ಮೊದಲಾಗುತ್ತದೆ. ‘ಬೇಡ’ ಎನ್ನುವುದರಿಂದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆ ಮೊದಲಾಗುತ್ತದೆ. ‘ಬೇಡ’ ಎನ್ನುವುದು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಧರ್ಮ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದೇ ಅರ್ಥ.” (ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಕೃತಿಶ್ರೇಣಿ, ಸಂ.೨., ಪು.೪೯)

ಒಂದು ಹೊರಮುಖ ಪ್ರವೃತ್ತಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಒಳಮುಖ ಪ್ರವೃತ್ತಿ. ಬಾಹ್ಯ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಿಮ್ಮ ಮನಶ್ಚಕ್ತಿಯೆಲ್ಲವನ್ನೂ ವ್ಯಯಿಸುವುದು ಪ್ರವೃತ್ತಿ. ಈ ಮನಶ್ಚಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಳಮುಖಗೊಳಿಸಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಉನ್ನತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು ನಿವೃತ್ತಿ. ಕೆಲವರು ಆಧ್ಯಾತ್ಮವನ್ನೂ ಬಯಸುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನೂ ಬಿಡಲಾರರು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮವನ್ನು ತಮ್ಮ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯೊಡನೆ ಹೊಂದಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಇಬ್ಬಗೆಯ ಡಾಂಭಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಲೌಕಿಕವನ್ನು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕರೆ ನೀಡಿದರು. ಆದರೆ ಇಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮವನ್ನೇ ಲೌಕಿಕಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಲೌಕಿಕ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯು (Secular Spirituality) ಬಗ್ಗೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿದೆ. ಅನೇಕರು ಸ್ವಯಂಘೋಷಿತ ದೇವಮಾನವರಾಗಿ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಮೆರೆದು ಕೊನೆಗೆ ಜೇಲು ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮತ್ತು ನಿವೃತ್ತಿಗಳ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿದೂ ಅನುಸರಿಸಲಾಗದೆ ರಾಮ, ಕಾಮಗಳೆರಡನ್ನೂ ಹೊಂದಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಬಾಳುವವರು ಆಸುರೀ ಸಂಪತ್ತಿನವರು.

ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ತುಂಬ ಕಾರ್ಯನಿರತರಾಗಿರುವುದೊಂದೇ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯೆಂದು, ಬಿಡುವಿಲ್ಲದೆ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಅದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ತಮ್ಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಒಳಿತನ್ನೂ ಮಾನಸಿಕ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವನ್ನೂ ದೈಹಿಕ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ನಿವೃತ್ತಿಯ ನೆವದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಕೆಲಸಮಾಡದೆ, ತಮಗೂ ಇತರರಿಗೂ ಹೊರೆಯಾಗಿ ಬಾಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮತ್ತು ನಿವೃತ್ತಿಗಳ ಸರಿಯಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ನಿರರ್ಥಕ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುವವರು ಆಸುರೀಸಂಪತ್ತಿನವರು. ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಿದ್ದರೂ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ನಿವೃತ್ತಿಭಾವವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಎಷ್ಟೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಬ್ಯುಸಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಏನೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿದ್ದರೂ ಮನಸ್ಸು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರವೃತ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಯಾವಾಗಲೂ ಕುಣಿಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕುದಿಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಭಾವನೆಯು ಕೆಳಗಿನ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸುಂದರವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ:

**ನಿವೃತ್ತಿರಪಿ ಮೂಢಸ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿರುಪಜಾಯತೇ |
ಪ್ರವೃತ್ತಿರಪಿ ಧೀರಸ್ಯ ನಿವೃತ್ತಿಫಲದಾಯಿನಿ ||**

“ಮೂಢನಿಗೆ ನಿವೃತ್ತಿಯೂ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತದೆ. ಜ್ಞಾನಿಗೆ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯೂ ಕೂಡ ನಿವೃತ್ತಿಯ ಫಲವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.” ದೈವೀಪುರುಷರು ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆಯೇ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಹಿತವನ್ನಂಟು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆಸುರೀಸಂಪದ್ವರಿತರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯನ್ನಂಟುಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥವರು ಬೇಗೆ ನಿವೃತ್ತರಾದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ? ಹಾಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ನಿವೃತ್ತಿಯೂ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಆಸುರೀಸಂಪತ್ತಿನವರಿಗೆ ಶುಚಿತ್ವವಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರು ಅನಾಚಾರಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ - ಎಂದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಅಂದರೆ ಅವರು ತುಂಬ ಕೊಳಕು, ಹತ್ತಿರ ಹೋದರೆ ವಾಸನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಜೀವನ್ಮುಕ್ತರೂ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಹೀಗಿರುವುದುಂಟು. ಆದರೆ ಇವರು ಹಾಗಲ್ಲ, ಇವರು ನಿಯಮಮುಕ್ತರು. ಇವರು ಎಂಥ ಆಹಾರವನ್ನಾದರೂ, ಎಷ್ಟಾದರೂ, ಎಲ್ಲಾದರೂ ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ಆಚಾರವನ್ನೂ ಅನುಸರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನೀರು ಕುಡಿದಂತೆ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ, ನಡೆನುಡಿಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ, ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ ಯಾವ ಶಿಸ್ತನ್ನೂ ಅನುಸರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಹವಾಸವೇ ಕಷ್ಟ. ಯಾವಾಗ ಹೇಗೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೋ ಊಹಿಸಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯಿದೆ. **ಅವ್ಯವಸ್ಥಿತಚಿತ್ತಸ್ಯ ಪ್ರಸಾದೋಽಪಿ ಭಯಂಕರಃ** - ‘ಅವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಮನಸ್ಸಿನವರ ಅನುಗ್ರಹವೂ ಶಾಪವಾಗಬಹುದು.’

ಇನ್ನೊಂದು ಬಗೆಯ ಆಸುರೀಸಂಪತ್ತಿನವರು ನಾಸ್ತಿಕ ಮನೋಭಾವದವರು. ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿಯೂ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಲ್ಲ.

ವಿವೇಕಪ್ರಭ

ಜಗತ್ತಿಗೆ ಯಾವುದೇ ತಳಹದಿಯಿಲ್ಲ, ಇದರ ಹಿಂದೆ ನಿಯಾಮಕ ನಾದ ಈಶ್ವರನೂ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇದು ಪರಸ್ಪರ ಕೂಡುವಿಕೆಯಿಂದ ತಾನೇ ತಾನಾಗಿ ಉದ್ಭವವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಜಗತ್ತಿಗೂ ಯಾವ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ, ಜೀವನಕ್ಕೂ ಯಾವ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಈ ಧೋರಣೆಯು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನಕ್ಕೂ ಬೆಲೆ ಕೊಡದೆ, ಇತರರ ಜೀವನಕ್ಕೂ ಬೆಲೆ ಕೊಡದೆ ನಿರರ್ಥಕವಾದ ಐಶರಾಮಿ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮನಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಾದ ಸಿ.ಜಿ.ಯಂಗ್ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: 'ತನ್ನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಶಾಲ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕಂಡು ಕೊಂಡಾಗ ಮಾತ್ರ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಕೇವಲ ಗಳಿಸುವ ಮತ್ತು ವ್ಯಯಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗಬಲ್ಲ. ಅವನು ಈ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಂಡರೆ ತನ್ನನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ದುಃಖಪಡುತ್ತಾನೆ.'

ಇದರಿಂದಾಗಿಯೇ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಆದರ್ಶದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: "ಆದರ್ಶವಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸಾವಿರ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆದಕಾರಣ ಒಂದು ಆದರ್ಶ ವಿರುವುದು ಮೇಲು. ಈ ಆದರ್ಶವು ನಮ್ಮ ಹೃದಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಕ್ತನಾಳಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಕ್ತಕಣವೂ ಈ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಅನುರಣಿತವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಹದ ಅಂಗೋಪಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುವ ತನಕ ಅದನ್ನು ನಾವು ಕೇಳಬೇಕು. ನಾವು ಅದನ್ನು ಕುರಿತು ಧ್ಯಾನಿಸಬೇಕು." ಹೃದಯ ತುಂಬಿ ತುಳುಕಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಹೊಮ್ಮುತ್ತದೆ, ಕೈಗಳೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತವೆ. (ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಕೃತಿಶ್ರೇಣಿ, ಸಂ.೨, ಪು.೮೮)

ಆಸುರೀಸಂಪತ್ತಿನವರು ತಣಿಸಲಾಗದಷ್ಟು ತೀವ್ರ ಆಸೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಆಸೆಯನ್ನು ತೀರಿಸಿದರೆ ಅದು ಅನೇಕ ಆಸೆಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕುತ್ತದೆ. ಅವರು ನೂರಾರು ಆಶಾಪಾಶಗಳಿಂದ ಬದ್ಧರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಈ ಆಸೆಗಳನ್ನು ತೀರಿಸಲು ಅನೈತಿಕ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನೂ ಅವರು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಅನ್ಯಾಯದಿಂದ ಧನಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ತೊಡಗುತ್ತಾರೆಂದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅವರ ನಿಶ್ಚಯಗಳೆಲ್ಲವೂ ಅಶುಭವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಿಶ್ಚಯವು ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯ ಕೆಲಸ. ಅವರಲ್ಲಿ ಬಲವಾದ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಅದು ಆಸೆಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕಾಮೋಪಭೋಗವೇ ಪರಮೋತ್ಕೃಷ್ಟವಾದುದು ಎಂದು ಅವರು ದೃಢನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಇಚ್ಛಾಬಲದಿಂದ ಇತರರ ಮೇಲೆ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ, ಅಧಿಕಾರ ಮದದಿಂದ ಮೆರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ದಂಭಮಾನಮದಾನ್ವಿತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆಂದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಆಸುರೀಸಂಪತ್ತಿನ ಇನ್ನೊಂದು ಲಕ್ಷಣ ಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿ. ಇತರರನ್ನು ಹಿಂಸಿಸುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಅವರು ಸಂತೋಷವನ್ನು

ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಇತರರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದೊಂದು ಅವರಿಗೆ ಮೋಜು. ಎರಡನೇ ಮಹಾಯುದ್ಧದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ನಾಜಿಗಳು (ಹಿಟ್ಲರ್ ಮತ್ತು ಅವನ ಅನುಯಾಯಿಗಳು) ಯಹೂದಿಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆ ಕೊಟ್ಟು ಸಾಯಿಸುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಪರಮಾನಂದವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂದಿನ ಭಯೋತ್ಪಾದಕರೂ ಇದೇ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು. ಹೀಗೆ ಸ್ಥೂಲರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂಸಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಅನೇಕರು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇತರರಿಗೆ ಅಹಿತವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಕಟುಮಾತಿನ ಮೂಲಕ ಚುಚ್ಚು ಮಾತಿನ ಮೂಲಕ ದುರ್ವರ್ತನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮನ ನೋಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಾವು ವಿಚಲಿತರಾದಷ್ಟೂ ಅವರಿಗೆ ಆನಂದ, ಮತ್ತಷ್ಟೂ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಆಸುರೀಸಂಪತ್ತಿನವರು ಅನೇಕ ಚಿತ್ತವಿಭ್ರಾಂತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಅಂದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮನ ಸ್ಥಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಅನೇಕ ಮನಸ್ಸುಗಳ ತಾಕಲಾಟಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಇಂದಿದ್ದಂತೆ ನಾಳೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಇವತ್ತು ಒಂದು ಪಾರ್ಟಿ, ನಾಳೆ ಇನ್ನೊಂದು ಪಾರ್ಟಿ - ಹೀಗೆ ನೆಗೆಯುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಧೋರಣೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕರಿಗೆ ಒಂದೇ ಅಹಂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ - ಅನೇಕ ಅಹಂಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅವರು ತುಂಬಾ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಭಕ್ತರು. ಆದರೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಮೋಸಗಾರರು. ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಬಾಸರು, ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪತ್ನಿಯ ಮುಂದೆ ದಾಸರು. ಹೀಗೆ ಅವರು ಹಲವು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಗಳಿಂದ ಭೂಷಿತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು, ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಆದರ್ಶವನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಕರೆಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು 'ಒಡೆಯ ಅಹಂ' ಇರಬೇಕು, ಮತ್ತು ಅದು ಬೇರೆಲ್ಲ ಅಹಂಗಳನ್ನೂ ತನ್ನ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧಕರು 'ನಾನು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧಕ' ಎಂಬ ಬಲವಾದ ಅಹಂ ಅನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಯಾವಾಗಲೂ ತಾನು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧಕ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು. ಈ ಭಾವನೆ ಅವನ ಎಲ್ಲ ನಡೆನುಡಿಗಳನ್ನೂ ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು, ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಅವನು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧಕನೇ ಆಗಿರಬೇಕು, ಈ ತನ್ನತನ (self identity) ಬದಲಾಗಲೇಬಾರದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ತಾನು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧಕನಾಗಿ ಹೇಗೆ ವರ್ತಿಸಬೇಕು, ಹೇಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕು, ಹೇಗೆ ಚಿಂತಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಹೇಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತ ಅವನು ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು.

ಕಾಳಿದಾಸನ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಣೀಯ: ಸತಾಂ ಹಿ ಸಂದೇಹಪದೇಷು ವೃತ್ತಿಷು ಪ್ರಮಾಣಮಂತಃಕರಣಪ್ರವೃತ್ತಯಃ - ಸತ್ತುರುಷರಿಗೆ ಕಾರ್ಯಾಕಾರ್ಯವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವುಂಟಾದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಂತರಂಗದ ಧ್ವನಿಯನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು.

ಕೆಲವರು ಶಾಸ್ತ್ರಾಧಾರವನ್ನು ನೀಡಿ ತಮ್ಮ ಕೃತಿಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದು. 'ರಾಕ್ಷಸರೂ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಬಲ್ಲರು (devils can quote the scriptures)' ಎಂಬ ಆಂಗ್ಲ ನಾಣ್ಣಡಿ ಯೊಂದಿದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವರ್ತನೆ ಯನ್ನು ಮಹಾಪುರುಷರ ಯಾವುದೋ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನೂ ಜೀವನ ಘಟನೆ ಯನ್ನೂ ಉದ್ಧರಿಸಿ ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಅಂತಃಸಾಕ್ಷಿ ಮಾತ್ರ ನೀನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಉನ್ನತ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಪ್ರತಿದ್ವಂದಿಸುವ ಅಂತಃಸಾಕ್ಷಿಯೇ ನಮಗೆ ಎಲ್ಲ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಮಾಣ ವಾಗಿರಬೇಕು.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮ ವರ್ತನೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಆಧಾರಗಳಿವೆ ಎಂದು ಸ್ವಾಮಿ ತ್ಯಾಗೀಶಾನಂದರು ಹೇಳು ತ್ತಾರೆ: ಶ್ರುತಿ, ಸ್ಮೃತಿ, ಆತ್ಮತುಷ್ಟಿ, (ಅಂತಃಸಾಕ್ಷಿ) ಮತ್ತು ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ (ಹಿರಿಯರ ಮಾರ್ಗ). ಇವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿ ಸುತ್ತ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳುವ ಮಾತು ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಉಕ್ತಿಗಳಂತೆಯೇ ಇವೆ: "ಸಂಪ್ರದಾಯನಿಷ್ಠ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ತಮ್ಮ ನೈತಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನೂ ಆಯ್ಕೆಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನೂ ಕಡೆಗಣಿಸಿ ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಲು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಕೇವಲ ಇತರರನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಧರ್ಮದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇತರರ ನಿರ್ಣಯವನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ನೈತಿಕ ವಾಗಿ ದುರ್ಬಲನಾಗುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ತನ್ನ ನೈತಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವೂ ಇಲ್ಲದಂತಾಗುವುದರಿಂದ. ದೇಹದ ವಿವಿಧ ಅಂಗಗಳನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿಯೂ ಸರಿಯಾಗಿಯೂ ಉಪ ಯೋಗಿಸದಿದ್ದರೆ ಅವು ಕ್ರಮೇಣ ದುರ್ಬಲವಾಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಅವು ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯವಾಗಿಬಿಡುತ್ತವೆ. ಇದರಂತೆಯೇ ಸ್ವಂತ ನೈತಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಯೂ ಕೂಡ.

"ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿಯೇ ಹಿಂದೂ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಸಮಾಜವು ನೈತಿಕತೆ ಮತ್ತು ಧರ್ಮವು ಅವನತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ, ಸಮಾಜವು ನೈತಿಕವಾಗಿಯೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾಗಿಯೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ದುರ್ಬಲವಾಯಿತು. ಮೇಲೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ ನಾಲ್ಕು ಧರ್ಮಾಧಾರ ಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಮುಖ್ಯ, ಯಾವುದು ಗೌಣ ಎಂಬುದರ ತುಲ ನಾತ್ಮಕ ಜ್ಞಾನ ಅವರಿಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಆತ್ಮತುಷ್ಟಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಆಯ್ಕೆಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಿದ್ದರೆ, ಅವರ ನೈತಿಕಪ್ರಜ್ಞೆಯು, ನಿರಂತರ ಉಪಯೋಗಿಸಿದುದರ ಮೂಲಕ, ಕ್ರಮೇಣ ಬಲಯುತವಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆಯೇ ತಾವು ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು - ನಮ್ಮನ್ನಾಳಲು ಬಂದ ವಿದೇಶಿಯರು ಒದಗಿ ಸಿದ ದುರ್ಬಲ ಊರುಗೋಲುಗಳನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿಕೊಂಡಿರಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

"ಹಿಂದೂಗಳು ನಾಚಿಕೆಯಿಲ್ಲದೆ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯರ ನಡೆನುಡಿ ಆಚಾರಗಳನ್ನು ಅವರ ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ನೀತಿಯ ಭಾವನೆಗಳನ್ನೂ

ಅನುಕರಿಸುತ್ತಿರುವ ಈ ಶೋಚನೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಕಾರಣ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ನೈತಿಕಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸದೆ ಆ ನೈತಿಕ ಬೆನ್ನೆ ಲುಬು ದುರ್ಬಲಗೊಂಡುದೇ ಕಾರಣವೆನ್ನಬಹುದು. ಮನೆಗೆ ಳಲ್ಲಿಯೇ ಈ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಕಲಿ ಯುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸ್ವಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಗಿಳಿಪಾಠ ಮಾಡಿಸುವುದು (Spoon feeding) ಅತಿ ಅಕ್ಕರೆಯಿಂದ ಮಕ್ಕ ಳನ್ನು ಮುದ್ದಿಸಿ ಸಾಕುವುದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಆ ಮಕ್ಕಳ ಭವಿಷ್ಯ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವ ವಿಷಯ. ಮಕ್ಕಳ ನೈತಿಕತೆ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ನೀಡುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ. ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಚಿಂತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ಣಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡ ಬೇಕು. ತುಂಬ ಅವಶ್ಯಕವಿದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ಹಿರಿಯರು ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ 'ಸ್ವಧರ್ಮವೇ ಶ್ರೇಯಸ್ಕರ ಮತ್ತು ಪರಧರ್ಮವು ಭಯಾನಕ' ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು." ನೋಡಿ: (*Isha vasya Upanishad and the True Import of Dharma*, Viveka Hamsa, Bangalore, P 216 – 243)

ಆತ್ಮತುಷ್ಟಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಎಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಶಾಸ್ತ್ರವ ನ್ನಾಗಲೀ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನಾಗಲಿ ಅನುಸರಿಸಬಾರದೆಂದಲ್ಲ. ಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಶಿಷ್ಟಾಚಾರಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಆತ್ಮತುಷ್ಟಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾಕಾರ್ಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲವುಂಟಾಗುವುದು ಸಹಜ. ಆಗ ನಾವು ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗಬಹುದು ಅಥವಾ ಅನುಭವಸ್ಥರನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಬೇಕಾಗಬಹುದು. ಆಗ ನಾವು ನಮಗೆ ನಾವೇ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾಗಿದ್ದರೆ, ನಮ್ಮ ನೈತಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಗೆ ನಾವು ಬೆಲೆ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ, ನಮ್ಮ ಆಸೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಪೂರಕವಾದ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನೇ ಸ್ವೀಕರಿಸಿಬಿಡುತ್ತೇವೆ, ಅಥವಾ ಅನುಭವಸ್ಥರ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ನಿಜವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಯಥಾರ್ಥವಾಗಿ ಹೇಳುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆತ್ಮತುಷ್ಟಿ ಯನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸುವವರು ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನಾಗಲೀ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನಾ ಗಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಲಾರರು. ಯಾರ ನೈತಿಕಪ್ರಜ್ಞೆಯು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆಯೋ (clear conscience) ಅಂಥವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಶಾಸ್ತ್ರವು ಪ್ರಮಾಣವಾಗಬಲ್ಲದು. ಅಂಥವರಿಗೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಹೇಳುವ ಕಿವಿಮಾತು ಇದು. 'ಆದುದರಿಂದ ಕಾರ್ಯ-ಅಕಾರ್ಯ ಇವುಗಳ ನಿರ್ಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರವೇ ನಿನಗೆ ಪ್ರಮಾಣ. ಶಾಸ್ತ್ರವಿಧಿಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದರಂತೆ ಕರ್ಮ ಮಾಡು.' (೧೭.೨೪)

ಹೀಗೆ ಆಸುರೀಸಂಪತ್ತನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ:

ವಿವೇಕಪ್ರಭ